

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ ТА СТРАТЕГІЧНИХ КОМУНІКАЦІЙ УКРАЇНИ

ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ КУЛЬТУРИ

Факультет аудіовізуального мистецтва

Кафедра мистецтвознавства

Силабус

навчальної дисципліни

«СПЕЦИФІКА РОБОТИ АКТОРА В КІНО»

освітньо-професійна програма

«Акторське мистецтво драматичного театру і кіно»

рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)

галузь знань 02 «Культура і мистецтво»

спеціальність 026 «Сценічне мистецтво»

2024 рік

Силабус склав

Доктор мистецтвознавства

Володимир МИСЛАВСЬКИЙ

Мова навчання – українська

Силабус затверджено на засіданні кафедри мистецтвознавства

Протокол № 1 від _28_ серпня 2024 р.

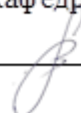
Завідувач кафедри мистецтвознавства

 Владлена ЛИСЕНКОВА

Зміни до силабусу оновлено на засіданні кафедри мистецтвознавства

Протокол № 8 від _27_ листопада 2024 р.

Завідувач кафедри мистецтвознавства

 Владлена ЛИСЕНКОВА

Силабус затверджено на засіданні ради факультету аудіовізуального мистецтва

Протокол № _2_ від «_29_» серпня 2024 року

Голова ради факультету АВМ Наталія МАРХАЙЧУК

Зміни до силабусу оновлено на засіданні ради факультету аудіовізуального мистецтва

Протокол № _5_ від «_28_» листопада 2024 року

Голова ради факультету АВМ Наталія МАРХАЙЧУК

1. ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО КУРС

1.	Назва дисципліни	Специфіка роботи актора в кіно
2.	Викладач	<p>Миславський Володимир Наумович https://ic.ac.kharkov.ua/navchannya/avm/ksm/ksm.html</p>
3.	Контактні дані викладача (роб. тел., емейл)	<p>Миславський В.Н. volodumur_muslavsky@xdak.ukr.education odry2006@gmail.com 0675781300</p>
4.	Інформація про консультації / дні занять	<p>Графік консультацій є гнучким, за попередньою домовленістю зі здобувачем / Дні занять згідно з розкладом https://ic.ac.kharkov.ua/navchannya/rozklad/rozklad.html</p>
5.	Логіка вивчення курсу	<p>Пререквізити: Навчальний курс «Специфіка роботи актора в кіно» має вагомe значення у підготовці здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти зі спеціальності 026 «Сценічне мистецтво», освітньо-професійна програма «Акторське мистецтво драматичного театру і кіно» та неперервно пов'язаний з іншими дисциплінами циклу, з метою формування цілісності художньо-творчої особистості.</p> <p>Постреквізити: Вивчення творчих здобутків, авторської своєрідності провідних акторів, творчих й технологічних етапів створення аудіовізуального контенту, специфіки авторської діяльності від ідеї до реалізації полегшують засвоєння таких дисциплін як «Майстерність актора», а також є практичним підґрунтям для створення випускового творчого проєкту.</p>

2. АНОТАЦІЯ ДО КУРСУ

Зміст курсу вивчає основні теоретичні та практичні засади акторської діяльності у кінематографі, висвітлює механізм формування та принципи втілення авторського задуму на екрані.

3. МЕТА КУРСУ

Мета – виявити головні принципи акторської майстерності під час знімального процесу, з'ясувати основні відмінності природи існування актора драматичного театру та актора кіно, проаналізувати проблеми співпраці актора з режисером у процесі створення фільму.

3. КОМПЕТЕНТНОСТІ

ЗК03. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК07. Здатність працювати в команді.

ЗК08. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.

СК01. Здатність генерувати задум та здійснювати розробку нової художньої ідеї та її втілення у творі сценічного мистецтва.

СК02. Здатність до творчого сприйняття світу та його відтворення у художніх сценічних образах.

СК03. Здатність до ефективної діяльності у колективі в процесі створення сценічного твору, керівництва роботою і / або участю у складі творчої групи в процесі його підготовки.

СК05. Здатність до публічної презентації результату своєї творчої (інтелектуальної) діяльності.

СК06. Здатність до оперування специфічною системою виражальних засобів при створенні та виробництві сценічного твору.

СК10. Здатність до критичного аналізу, оцінки та синтезу нових складних ідей у творчовиробничій сценічній діяльності.

СК14. Здатність аналізувати твори літератури і мистецтва на основі критичного осмислення теорій, принципів, методів і понять сценічного мистецтва.

4. ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

ПР02. Мати концептуальні наукові та практичні знання у сфері сценічного мистецтва.

ПР06. Аналізувати проблемні ситуації й приймати обґрунтовані рішення для їх розв'язання.

ПР07. Генерувати та концептуалізувати художню ідею ролі й театральної вистави в цілому.

ПР09. Співвідносити мистецькі ідеї та твори із соціальним, культурним та історичним контекстом для глибшого їх розуміння.

ПР10. Обирати оптимальні художньо-виражальні та технічні засоби в процесі роботи над роллю при реалізації сценічного твору (проекту).

ПР11. Розуміти сценічне мистецтво як художній та соціокультурний феномен, знати специфічні відмінності художньої мови театру та перформативних мистецтв.

ПР15. Аналізувати та оцінювати досягнення художньої культури, твори літератури та мистецтва з урахуванням історичного контексту. Здійснювати аргументований критичний аналіз творів сценічного мистецтва. Виявляти тенденції розвитку сучасного мистецько-художнього процесу.

ПР17. Аналізувати та враховувати естетичні запити глядачів.

ПР18. Знати основні закони психології акторської майстерності.

ПР21. Презентувати результати професійної діяльності та проектів у сфері сценічного мистецтва, доносити до фахівців і нефахівців інформацію, ідеї, проблеми, рішення, аргументацію та власний досвід.

6. ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАННЯ

Ознаки курсу	вибіркова компонента	
Формат курсу	денна форма навчання, 7,8 семестр	
Обсяг курсу	кількість кредитів – 6	
	7 семестр	8 семестр
	загальна кількість годин	
	180	
	аудиторних	
	120	60
	практичні	
	40	20
	самостійна робота	
80	40	
Технічне і програмне забезпечення / обладнання	<p>Плазмовий телевізор LG 42 PQ 2000-ZA; DVD відеопроектор BVK DV 610 SI; Комплект студійних фонів з кріпленням; Проектор Юпитер 650 - 10 шт.; Проектор 1 кВт - 3 шт.; Проектор 500 Вт- 3 шт.; Штатив ШЕ12 - 10 шт.; Штатив ШЕ 3 - 2 шт.; OPERA P-805C-2in; Навчальна лабораторія технічних засобів телебачення (3 корпус, ауд. 30); Телевізор Телевізор HUNDAI H- lcd800; Ноутбук Asus K50AF; Ноутбук Asus R540NV; Відеомагнітофон JVC SR-VS30.; DVD-проектор LG DR799; Відеокамера Panasonic AG-CX10 – 1 шт.; Відеокамера Panasonic AG HMC 84 ER. – 1 шт.; Відеокамера Panasonic AG DVX100 – 3 шт.; Відеокамера Panasonic NV GS33– 1 шт.; Відеокамера Canon MV920 – 2 шт.; Радіопетличка Sennheiser 12; Canon EOS 450D.; Canon EOS 550D.; Canon S1; Проектор Sanyo PLC-XD 2600; Екран T136NWS1; Диктофон Olympus; DVD плеєр LG DP 272B; Софтбокс Falcon 5250;</p> <p>Софтбокс Falcov 5050 – 4 шт.; Проектор Dedolight DH4 3 шт.; Комплект світла Logocam 1300 kit; Накамерне світло Logocam LE 5-D; Libec 650 DV- 5 шт.; Manfrotto 525; Manfrotto 775; Manfrotto 200; Система електронної стабілізації зображення MOZA Aircross 2; Відеомікшерний пульт DataVideo SE-500; Відеомікшерний пульт Panasonic WJ AVE55; Лабораторія для запису звуку (3 кор., ауд. 31); Телевізор HUNDAI H-lcd800 DVD Pioneer DVR-540H; Відеомагнітофон JVC SR-VS30; Мікшерний пульт Behringer Xenyx 1204 FX; Behringer XM 8500 – 3 шт.; AKG – 2 шт. Thomson; Стійки мікрофонні – 5; Стійки настільні мікрофонні – 2; Монтажний кабінет (3 корпус ауд. 34); ПЕОМ на базі процесора INTEL CORE I7 9700K; Монітор DELL S2419H; Колонки SVEN SPN 607</p>	
Форми, види навчальних занять та методи навчання	<p>Форми: навчальні заняття, самостійна робота, контрольні заходи</p> <p>Види: практичні заняття</p> <p>Методи:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>за джерелом передавання та сприйняттям здобувачами навчальної інформації:</i> словесні, наочні, практичні методи; - <i>за логікою передавання та сприйняттям здобувачами навчальної інформації:</i> індуктивні та дедуктивні методи; - <i>за стимулюванням навчально-пізнавальної діяльності:</i> методи стимулювання пізнавальних потреб та інтересів, дискусії, проблемні ситуації. 	

Поточний контроль	Поточне оцінювання здійснюється за кожним завданням в межах тем. Оцінюються і завдання, виконувані в аудиторії / онлайн : усне опитування, ведення конспекту лекцій, конспектування літературних джерел, виконання практичних завдань, перегляд і аналіз фільмів, фрагментів.
Підсумковий контроль	Екзамен
Політика курсу*	<p>Умовами опанування навчальної дисципліни є:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● систематичне виконання усіх поставлених завдань; ● дотримання «Правил внутрішнього розпорядку для осіб, які здобувають вищу освіту в Харківській державній академії культури» (https://ic.ac.kharkov.ua/norm_base/pvr/pravila_s_20.pdf); ● дотримання академічної доброчесності (інформація щодо академічної доброчесності – сайт ХДАК – https://ic.ac.kharkov.ua/public_inf/acad_dobr/acad_dobr.html; «Кодекс академічної доброчесності Харківської державної академії культури» (https://ic.ac.kharkov.ua/norm_base/kodeks_ad/kodeks_ad.html); ● запобігання / протидія булінгу (цькуванню) – («Положення про політику запобігання і протидії булінгу (цькуванню) у ХДАК» https://ic.ac.kharkov.ua/public_inf/pologen/pologen/pologen_pzpb22.pdf ● невідкладне вирішення конфліктних ситуацій здійснюється відповідно до «Положення про політику і процедури вирішення конфліктних ситуацій в освітньому процесі в ХДАК» (https://ic.ac.kharkov.ua/public_inf/pologen/pologen/pologen_ppvks2.pdf) ● визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти здійснюється відповідно до «Положення про порядок визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти у ХДАК» https://ic.ac.kharkov.ua/public_inf/pologen/pologen/pologen_pvrn_23.pdf

7. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви розділів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	с	інд	с.р.		л	п	с	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
7 семестр												
Розділ 1. Еволюція акторської майстерності у контексті світової кіноіндустрії												
Тема 1. Актори початку епохи кіно	40		13			27						
Тема 2. Кінематограф і звук	40		13			27						
Тема 3. Розквіт авторського кінематографу	40		14			26						

<i>Разом за розділом 1</i>	120		40		80						
8 семестр											
Розділ 2. Особливості акторської майстерності в екранній творчості											
Тема 4. Розробка персонажу	20		7		13						
Тема 5. Практичні аспекти акторської майстерності на екрані	20		7		13						
Тема 6. Мізансцена як творчий процес	20		6		14						
<i>Разом за розділом 2</i>	60		20		40						
<i>Всього за семестр</i>	180		60		120						

8. СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ

Шкала орієнтовного нарахування балів за основні форми навчальної діяльності

Розподіл балів за формами контролю:

- виконання практичного завдання - максимально 36 балів (6 тем по 6 балів);
- виконання самостійної роботи - максимально 24 бали (6 тем по 4 бали).

Екзамен – від 40 балів.

Розподіл балів, які отримують здобувачі освіти

Розділ 1			Розділ 2			Екзамен	Сума
T1	T2	T3	T4	T5	T6		
10	10	10	10	10	10	40	100

Рейтингова оцінка з дисципліни та її переведення в оцінки за національною шкалою і шкалою ECTS здійснюється згідно з Положенням про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти ХДАК.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для екзамену
90 – 100	A	відмінно
82-89	B	добре
74-81	C	
64-73	D	задовільно
60-63	E	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання

0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни
------	---	--

9. ПЛАНИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

НАЗВА	Хід виконання роботи (питання, які будуть розглянуті на занятті)	Рекомендована література	Кількість балів, які може отримати здобувач
7 семестр			
Розділ 1. Еволюція акторської майстерності у контексті світової кіноіндустрії			
Тема 1. Актори початку епохи кіно	1. Формування професії актора кіно. 2. Візуальна мова німого кіно.	1, 4, 8, 10	6
Тема 2. Кінематограф і звук	1. Криза зірок німого кіно з появою звуку 2. Актори та режисери на рубежі 30-40-х років 3. Золотий вік Голлівуду.	8, 10, 12, 13, 17	6
Тема 3. Розквіт авторського кінематографу	1. Режисер Федеріко Фелліні і його фільми. 2. Західноєвропейський кінематограф 60-70-х років: проблематика, зміна кіномови, видатні актори.	4, 5, 12, 21, 23	6
8 семестр			
Розділ 2. Особливості акторської майстерності в екранній творчості			
Тема 4. Розробка персонажу	1. Характер персонажу 2. Особливості створення персонажу в різних жанрах.	1, 2, 5, 6	6
Тема 5. Практичні аспекти акторської майстерності на екрані	1. Підготовка до кастингу. 2. Робота актора над роллю	12, 14, 15, 20, 25	6
Тема 6. Мізансцена як творчий процес	1. Розробка мізансцени 2. Аналіз побудови мізансцен із відомих фільмів	10, 11, 12, 17, 18	6

10. ПИТАННЯ ДО САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

1. Аналіз початкового періоду розвитку кінематографу.
2. Своєрідність провідних акторів німого кінематографу.
3. Особливості візуальної мови німого кінематографу.
4. Кінематограф і звук.
5. Видатні представники «Золотого віку Голлівуду».
6. Західноєвропейський кінематограф 60-70-х років.
7. Що робить персонаж цікавим.
8. Розробка персонажу.
9. Внутрішня, зовнішня техніка актора.
10. Секрети акторської майстерності провідних акторів.

11. Виразні засоби кінематографічної мізансцени.
12. Робота режисера і актора над мізансценою.

11. ЗАВДАННЯ ДО ЕКЗАМЕНУ

Практичний показ відеороботи .

12. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Барнич М., Горбачук Н. Акторська майстерність: від уяви до перевтілення // Вісник КНУКіМ. 2021. №4(1). С. 18–27.
2. Барнич М.М. Психотехніка актора. Майстер-клас. К. : Вид-во «Пінзель», 2018. 200 с.
3. Барнич М., Матіїв І., Венгер О. Особливості голосу, інтонації та тону мовлення актора в ролі // Вісник КНУКіМ. 2021. №4(2). С. 199–207.
4. Борис І.О. Специфіка роботи актора та режисера в українському поетичному театрі та кіно // Культура України. 2016. №54. С. 286–296.
5. Брюховецька Л.І. Іван Миколайчук. Київ, Видавничий дім «КМ Академія», 2004. 272 с.
6. Брюховецька Л.І. Своє/рідне кіно Леоніда Бикова. К. : В-во «Задруга», 2010. 340 с.
7. Гавран І., Домбровська В. До питання методології М. Чехова у створенні сучасного драматургічного кінотвору // Вісник КНУКіМ. 2019. №2(1). С. 8–14.
8. Горевалов С., Десятник Г. Вступ до спеціальності «Кіно-, телемистецтво»: навчальний посібник. К. : КНУ, 2014. 132 с.
9. Горпенко В.Г. Функції кольору в кіно та телебаченні. К, 1999. 55 с.
10. Десятник Г. Від задуму до екрана: тексти лекцій. К. : КНУ, 2015. 226 с.
11. Зубавіна І. Б. Час і простір у кінематографі. К. : Щек, 2008.
12. Ілляшенко В. Книга режисури. К.: Вік, 2002. 144 с.
13. Кракауер З. Від Калігарі до Гітлера – психологічна історія німецького кіна. К. : Грані-Т, 2009. 384 с.
14. Лебедев О. Пластичність кінематографічного зображення та її складові // Науковий вісник Київського національного університету театру, кіно і телебачення імені І. К. Карпенка-Карого. 2013. Вип. 13. С. 160–168.
15. Левченко О., Пасічник О. Використання манер людської поведінки в процесі підготовки кіноактора до ролі // Вісник КНУКіМ. 2021. №4(1). С. 35–42.
16. Левченко О., Литвиненко В. Роль професійної освіти у формуванні сучасного актора // Вісник КНУКіМ. 2019. №2(1). С. 15–23.
17. Медведева А. Техніка трансформації як своєрідна форма перевтілення актора // Вісник КНУКіМ. 2018. № 1. С. 18–27.
18. Ширман Р. Н. Телевізійна режисера. Майстер-клас. К. : ЗАТ «Телерадіокур'єр», 2004. 200 с.
19. Шклярєвський Г. Вікно у реальність. Режисера аудіовізуальних мистецтв. К. : Видавець Карпенко В. М., 2014.
20. Шклярєвський Г., Терещенко Ю. Режисера. Морфологія і синтаксис екранних мистецтв. К. : Альма-Прес, 2004. 320 с.
21. Varnych M., Rozhko H. Акт створення ролі в кінематографі та театрі // Вісник КНУКіМ. 2020. №3(2). С. 182–189.
22. Browning M. George Clooney: An Actor Looking for a Roles. Praeger, 2012. 223 p.
23. Hrubych K., Nychka A. Драматичний конфлікт: дія-протидія // Вісник КНУКіМ. 2020. №3(1). С. 20–28.
24. Caine M., Aitken M. Acting in film: An actor's Take on Movie Making. Applause Theatre Books, 2007. 168 p.
25. Campbell B. If Chins Could Kill: Confessions of a B Movie Actor. L.A. : Weekly Books, 2002. 272 p.
26. Duchovnay G. Film Voices: Interviews from Post Script. New York : State University of

New York Press, 2004. 362 p.

Допоміжна

26. Брюховецька Л.І. Кіномистецтво: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. Київ, Логос, 2011. 391 с.
27. Бурлака В. Історія образу. Мистецтво 2000-х. К. : Фонд підтримки візуальних досліджень, 2011. 206 с.
28. Безклубенко С. Д. Відеологія: основи теорії екранних мистецтв. К. : Альтерпрес, 2004. 328 с.
29. Іщенко М.С., Десятник Г.О. Майстерність диктора та ведучого телевізійних програм: курс лекцій. К. : КиМУ, 2014. 133 с.
30. Сидоренко В. Візуальне мистецтво від авангардних зрушень до новітніх спрямувань : Розвиток візуального мистецтва України ХХ–ХХІ століть / Ін-т проблем сучасного мист-ва ; Акад. мистецтв України. К. : ВХ [студіо], 2008. 187 с.